

Mis Manekene

(viencēliens)

darbojas:

Diāna

Āris

Mis Manekene

(Labirints zem skatuves. Tumsa, vāji gaismas uzzibsnījumi. Ik pa mirklīm labirintā ieraugām Āri un Diānu, kuri iet gaitenī.)

Diāna. Pajautā man, vai tas man patīk, tad es atbildēju: nē man tas viss nepatīk...

Ceru, šī kanalizācijas truba vienreiz beigsies!

Āris. Nav te kanalizācijas...

Diāna. Tādā tumsā tik smalkas nianse var paslīdēt garām nepamanītas...

Āris. Vēl pāris minūtes un mēs būsim klāt... *(Balss kā telefonā.)*

Koordinator!

Manekenes balss *(kā telefonā.)* Uz līnijas!

Āris. Cik soļu līdz nākamajam pagriezienam.

Manekenes balss. Deviņpadsmit. Pagrieziens pa labi.

Āris. Diāna, kur tu paliec, nāc...

Diāna. Jā, jā... Sasodīts labirints!... tu nebaidies kādreiz te palikt lejā uz visiem laikiem?

Āris. Ir ļoti precīzas elektroniskas ierīces, kas vada manu ceļu un nekad nekļūdās.

Diāna. Ja nu tās sabojājas.

Āris. Tas nevar notikt.

Diāna. Bet ja nu notiek, tas, kas nevar notikt un tās sabojājas.

Āris. Tas nav iespējams.

Diāna. Labi, nav iespējams. Kas būtu, ja šādas ierīces nebūtu.

Āris. Tad es te neatrastos. Tad es jau pirms gada būtu apmaldījies.

Diāna. Un beigts.

Āris. Tāpēc jau es neesmu beigts, ka ir tādas ierīces...

Diāna. Un ja nu šīs ierīces sāk tevi čakarēt, sāk rādīt nepareizu ceļu!?

Āris. Pilnīgi murgi! Atvaino, bet tas jau ir kaut kas no stulbām fantastiskas filmām – robotu dumpis, virtuālais saprāts cilvēka iznīcināšanai – tas ir stulbi. Tā nenotiek.

Diāna. Ak, tā? Vai tad tavas ierīces nevar sabojāties?

Āris. Var. Tādā gadījumā, ja es tās pāris reižu iesviežu sienā. Bet tad man pašam vispirms jāsaprot prātā...

Diāna. Kā tu zini, ka jau neesi jucis?

Āris. Tu fantazē.

Diāna. Labi... klusēju... Es vispār klusēju, kamēr neesmu reāli tikusi atpakaļ virs zemes...

Āris. Baidies?

Diāna. Nē, ja jau tu varēji mani pierunāt līst te iekšā...

Āris. Šķiet, tu tomēr baidies.

Diāna. Es saku: nē. Ko tu man pievibrējies!?

Āris. Tad man izlikās. Piedod.

Diāna. Okei, okei... Nevelc garumā! Man jau piegriezies viss šitas "bļautais" trilleris!

Āris. Tad labi. (*Kā telefonā.*) Koordinator?

Manekenes balss. Izliekts gaitenis. Divpadsmit grādu izliekums. Pēc astoņdesmit trim soļiem pagriezies pa labi. Pēc tam mērķis divdesmit deviņu soļu attālumā.

Āris (*kā telefonā*). Labi. Atslēdzies. (*Diānai.*) Mēs jau gandrīz esam klāt manā monte-kristo alā...

Diāna. Jā, jā... lai tā būtu... ja tu saki...

(Pagrābtelpa zem skatuves.

Kreisajā pusē kāpnes no pašas augšas līdz grīdai (vismaz daži pakāpieni, vai saliekamās kāpnes, kuras beidzas aizkulisēs). Pa tām nāks lejā Diāna un Āris.

Telpā labajā pusē pie sienas ir selektors, visur daudz vadu, pusizjauktu aparātu, liels saplēsts spogulis, kaste kā sēdeklis ar spilvenu, kuram lien ārā spalvas un put gaisā, skrandaini reklāmas plakāti pie visām sienām, uzlīmes visur, gaismu vadības pults, ar kuru darbības laikā var spēlēt Āris.

Augšā dzirdami dažādi mēģinājuma trokšņi. Tā var būt nepārtraukta "trokšņu mūzika".

Tālplānā kā saplēsta lelle vados karājas Mis Manekene. Viņa kā zirneklis tīklā ir piesaistīta milzum daudz un visos virzienos ejošām komunikāciju stīgām, ik kustību pavada šo vadu kustības, šķindoņa un vibrācijas.

Manekene pagriež galvu, ieslēdz smaidu, izslēdz, uzspīdina acīm.)

Manekene. Ha-te-te-pe. Ve-ve-ve. Šourum dammi. Atet. Manekene. Punkts. Mis. (*Kustība.*) Lab-dien. Lab. Labdien kungi un d. Un dāmas. Labdien. Lab. Lab. Lab. Dien. (*Galva atkrīt.*)

(Pa kāpnēm lejup kāpj Diāna, aiz viņas Āris.)

Diāna. Es neko neredzu!

Āris. Tūlīt, tūlīt...

Diāna. Es jau kādu pusstundu klausos tavus “tūlīt”! Nē, tik tiešām! Kur tu mani esi atvedis?

Āris. Uz mājām. Es tur lejā dzīvoju.

Diāna. Tu esi Frankenšteins?

Āris. Kas viņš ir?

Diāna. Nekas. Nav svarīgi. Vai šeit kāds nav jau lauzis sprandu?

Āris. Te neviens nenāk. Neviens nezina labirinta ceļus. Nevienam jau arī te nav jānāk. Augšā zālē, kur notiek izrādes – tā ir cita lieta. Tur ir gaišs un ilūzijas redzamā puse – bilde un dekorācijas. Feierverks. Te lejā ir tehnoloģijas, kas visu to darbina.

Diāna. Ak tā? Es jau sapratu... Vienalga varēji brīdināt, es būšu nocūkājusies līdz ausīm... Bļin! Tā. Un tagad vēl uzplēsu zeķi... Ejam labāk atpakaļ, es jau pa tumsu visu esmu redzējusi un vairāk man arī neinteresē.

Āris. Pagaidi! (*Nonācis pie pults. Ieslēdz gaismas. Tās mainās pēc krāsas un virzieniem. Gaismu spēles.*)

Diāna. Nu, un?

Āris. Mana gaismu mūzika.

Diāna (*aplaudē laiski*). Bravo. Kas tālāk?

Āris. Es jau teicu: es te dzīvoju.

Diāna (*pie spoguļa*). Nolādēts! Pēc kā es tagad izskatos?!

Āris. Pavisam citāda.

Diāna. Tā?

Āris. Es tevi gandrīz nepazīnu, kad mēs tur augšā satikāmies.

Diāna. Nu! Es jau nu gan tevi pazinu uzreiz. Un tas nav kompliments, neceri!

Āris. Tu gribēji, lai es... kādam tad man vajadzētu būt?

Diāna. Neiedziļināsimies.

Āris. Kāpēc? Es gribētu iedziļināties.

Diāna. Tu gribi?

Āris. Es pats visu laiku domāju: kādam man vajadzētu būt?

Diāna. Nekādam. Tāds tu arī esi: nekāds. Un tur, acīmredzot, neko nevar labot. Un droši vien nemaz nevajag. Cilvēkam, kurš taisās visu mūžu pavadīt pagrabā, ir jāizskatās pēc “nekā”. Tas ir loģiski.

Āris. Dusmojies?

Diāna. Jā. Nevaru saprast, kas man uznāca, ka sagribēju pārbaudīt – no kurienes dienasgaismā izlien tādi kā tu!... It kā visu šo gājienu nevarētu atlikt uz citu laiku: teiksim, pēc gada vai diviem... Starp citu, cik ir pulkstenis?

Āris. To es nezinu. Man no augšas piezvana, kad sākas izrāde un jāiedarbina sistēmas.

Diāna. Tad man tūliņ pat jāiet atpakaļ. Labi, ka vēl pagūšu pārgērbties pirmajam uznācienam... (*Pakāpjjas pa trepēm.*) Ko tu stāvi? Man momentā jābūt atpakaļ!

Āris. Es negribu, lai tu tur piedalies.

Diāna. Ko? Pie visa klāt tu esi arī jucis?

Āris. Nepavisam nē. Tie taču ir tikai murgi un ilūzija...

Diāna. Klausies uzmanīgi! Es runāšu lēnām un pa zilbēm, tā ka pat tu spēsi uztvert... Mani absolūti neinteresē tavi uzskati par tēmu, kas ir ilūzija un kas nav! Saprati?

Āris. Tevi tur pētīs kā tādu amēbu. Un tu pati esi gatava līst zem mikroskopa?

Diāna. Jā. Es to gribu. Vai tagad jautājums ir izsmelts?

Āris. Vēl nē. Es gribu saprast: ko tu domā, kad viņi visi uz tevi skatās un rēķina – cik centimetru tev viduklī, cik ap gurniem un kāds krūšu izmērs?

Diāna. Labi. Es atbildēšu, bet pēc tam tūdaļ pat iesim atpakaļ. Apsoli!

Āris. Nezinu.

Diāna. Paklau! Bet tas taču jau sāk likties pēc vardarbības!

Āris. Nē, nē... kāda vardarbība... es tikai... visu laiku redzu, kā mēs nākam no skolas... un šķiramies kāpņu telpā... tu ieej pa kreisi savā dzīvoklī, es pa labi savējā. Un mammas mūs ved spēlēties pagalmā smilšu kastē. Un uz Mežparka karuseļiem. Vai uz ezeru.

Diāna. Laika secība tev tiešām sagājusi baisākajā ķīselī!

Āris. Kāda secība... Viss notiek vienlaikus...

Diāna. Uh, tī-ī... Tā neko: vienlaikus!... Bet es nestrīdēšos – ejam! Āri, dārgumiņ, esi labs puika, netaisi sūdus!

Āris. Diāna. Diāna... Diāna, tu man neatbildēji: ko tu domā?

Diāna. Es domāju, ka cilvēks dzīvojot pagrabā nevar nenojūgties. Viņam ir jānojūdzas un viņš nojūdzas. Un, iespējams, pats pie tā nemaz nav vainīgs.

Āris. Te ir sistēmas iekšpuse. Te ir visi asinsvadi, kuņģis, sirds un smadzenes. Bet tur augšā – tikai abstrakcijas un šouvs.

Diāna. Labi. Anatomikumā esam bijuši, tagad iesim mājās. Redzi, man krietni labāk patīk būt ilūzijai, patīk būt bildītei komiksā, ja tu uz to velc – bet man nepatīk lodāt pa zarnām. Tad man prātā nāk visādi iekšu parazīti un sāk vilkt uz vēmienu!

Āris. Diāna, samierinies... Dzīvosim te lejā. Tas taču bija pavisam nesen, kad mēs nolīdām mūsu mājas pagrabā spēlēt dakteros...

Diāna. Man jau bija nojauta, uz ko tu velc... Tikai nesaki, ka esi maniaks. Ko? Tu neesi “zādist-onkulis”?

Āris. Es neesmu. (*Atver kādu kasti.*) Redzi, man te ir viss: pieci “pepši” (*izceļ, parāda*) un pat konfektes... Te ir mans kompjueters. Redzi, es ieslēdzu! Tūlīn mēs varam nokļūt internetā, praktiski, jebkur pasaulē... tā arī ir ilūzija, bet mēs to varam vadīt ar pāris nieka klikšķiem. Es pat varu iekļūt visslepenākajos failos, ja vēlos...

Diāna. Ā, tu esi hakeris.

Āris. Es esmu brīvs. Un tu līdz ar mani būsi brīva te lejā. Bet tur augšā – tur tevi vadīs, tur TU būsi ilūzija, kuru kāds cits ieslēdz vai izslēdz, kā viņam ienāk prātā. Tur sēdēs pilna zāle hakeru, kas bez pūlēm ielīdīs tev iekšā, ja gribēs, jo ir par to samaksājuši... Un tas tiešām ir maniakāli!

Diāna. Es tomēr gribētu, lai man ļauj pašai izvēlēties!

Āris. Kas tev ļaus!? Tev? Izvēlēties? Par ko tu runā! Zālē sēdēs žūrija, kas bīdīs kloķus! (*Pie pulsts, atkal gaismu spēle*). Re, šitā te tas notiks! Un tu pakļausies kā mīļā! Kur tu saskati savu izvēli? Ilūzijā. Pat ja tu vinnētu tajā nolādētajā skaistumkonkursā... tu nevinnēsi nekad! It nekad! Jo tas, kurš to visu regulē, jau ir aprēķinājis... Un viņš jau nu nezaudēs!... Viņš nekad nepaspēlēs. Viss ir aprēķināts tā, lai tu zaudētu, bet tev liktos, ka vinnē...

Diāna. Ak, kādas šausmas! Es tā nobijos. Bet man kaut kā dikti gribētos paspēlēt!...

Āris. Tā arī notiks. Tava izvēle tur augšā ir tikai draņķīga ilūzija – sistēma darbojas un tu tajā iekšā! Tur viss ir pilnas ar nejaušību, garlaicību un mēsliem – visa tava dzīve tur augšā ir piesārņota, sacūkota un tu tur rausties kā vabole atejas bedrē! Te ir tīrs koncentrāts! Visa dzīve visā pilnībā – ne mirklis nepaiet garām!... Paliēc pie manis un tad tu sapratīsi, kas ir brīvība un kas ir iespējas vadīt, nevis pakļauties! Es tevi mīlu. Visu laiku – smilšu kastē, skolā un tagad, tagad... Es mīlu... Es gribu tev dot brīvību...

Diāna (*iesmejas*). Tu mani drīz novedīsi! Daudz vairs netrūkst, lai es ņemtu kādu dzelzs stieni un sāktu te visu smērēt pa sienām! (*Pakāpusies uz kompjuertalgda.*) Man jāiet augšā! Mani gaida cilvēki! Man tur ir jābūt! Viss! Jautājums izsmelts!

Āris (*apsēžas uz grīdas, pārdomā*). Kāds jautājums?

Diāna. Jautājums ir: ko tu no manis gribi!? Labi, neesmu muļķe, saprotu, un nav arī laika laužties: tu gribi uzspēlēt dakteros. Okei! Es esmu ar mieru. Bet ātri.

Āris. Nezinu...

Diāna. Mierīgi. Nu, pārslēdzies, pārslēdzies... Atbrīvojies... Kas tu gribi būt?... Nu?... Tu būsi dakteris... Vai man jānovelk biksītes?...

Āris. Izbeidz!

Diāna. Mīļais dakterīt, vai man dikti sāpēs šprice?... Man bail!...

Āris. Nē. Ne tagad. Liec mani mierā! Es... Nē!...

Diāna. Skaidrs. Esi izlodājis internetā pa porno failiem, apetīte pārgājusi. Vai varbūt tu jau esi tik bezmiesīga būtne, ka dzīvo tikai no informācijas un pieciem pepšiem?... Tu nu gan esi dīķu vītols!...

Āris. Tikai 12 stundas pabūsim te kopā un tad es tev pierādīšu, ka man ir taisnība.

Diāna. Pat ne piecas minūtes! To es tev... pierādīšu!... Gribi?

Āris. Tu to nevari pierādīt...

Diāna (*pabīda ar kāju kompjūtera monitoru tuvāk galda malai*). Nekusties! Citādi tavi aparāti nolidos no galda!

Āris. Es nekustos.

Diāna. Turpmāk noteikumus diktēšu es. Nekusties, es teicu! Kur tev ir telefons, pa kuru sazināties ar augšstāvu?

Āris. Nav telefona.

Diāna. Nemuldi!

Āris. Man ir selektors.

Diāna. Kur tas ir?

Āris. Tur pie sienas... (*Rāda pa labi.*)

Diāna. Lēnām piecelies. Tagad ej pie selektora. Tagad ieslēdz to.

Āris. Kāpēc man tas būtu jādara?

Diāna. Tur tu miera stājā un skaļā balsī paziņosi, kur es atrodos, lai tūlīt šurp ierodas apsardzes vīri un aizved mani prom. Viss skaidrs?

Āris (*pārdomā.*) Nē, to es nedarīšu. Tas nav loģiski. Tas būtu pilnīgi pretēji tam, ko es vēlos. No manas puses tā būtu absolūti idiotiska rīcība.

Diāna. Bet ja tavš kompjūters tūlīt sašķīdīs uz grīdas?

Āris. Tas būs negadījums. Bet tas nebūs nelogiski!

Diāna. Bet tu tomēr rīkosies nelogiski! (*Pārbīda kompjūteru vēl tuvāk galda malai.*) Tā būs nelogiskas paraugstunda! Tā būs mācība, ka cilvēks, cenšoties saglābt savu nieka labumu, tomēr mēdz rīkoties nelogiski. Es taču redzu, ka visas tavas sajūtas brēc: rīkojies nelogiski, bet rīkojies! Nospļaujies par prātu! Rīkojies!

Āris. Tā notiek tikai tavā pasaulē. Pie manis tā nenotiek.

Diāna. Skaties uzmanīgi. Vēl viena kustība... Viens, divi...

Āris. Trīs.

Diāna. Nolādētais kropli! Tu domā, es to neizdarīšu!?

Āris. Vēl nezinu.

Diāna. Nu, tad gūsti pilnu apmierinājumu! Es arī papriecāšos! Aiziet – anarhija! Likums ir viens: iznīcini! Nogalini! Dari to uzreiz! Fak debilos

kompjūterus! (*Nogrūž monitoru, tas sašķīst. Dzirksteļu virpulis visā telpā.*) Un esi tu pats! Esi tāds, kāds esi!

Miss Manekene strauji sakustas. Dodas uz priekšu. Džinkst un sprakst vadi, kas viņu savieno ar telpu.

Manekene. Elegance un dekadence! Simts vītušu papīra sviestmaižu... Vai mana kāja kustas uz iekšu? Dejosim kāzu maršu, kad stunda sit un acis sprāgst sienā. Kad sauciens no centra pienāks? Vai pienāks tas drīz? Hei, sikspārni, raidi man vēstuli drīzāk!...

Diāna (*iekliedzas.*) Kas tas?!

Manekene. Tas esmu es. Es esmu Manekene. Un Mis. Radu iespaidu. Reklamēju un interpretēju. Aicinu un piedāvāju. Vai man ir laba seja krāsa?

Āris. Ej vietā!

Manekene. Nav atbildes.

Āris. Jauna adresācija. Meklēt "Avārijas režīmā". Meklēt, kamēr atrast komandu: "Vietā"... Nu!?!... Ej, ej atpakaļ vietā!

Manekene. Kas tu esi?

Āris. Koordinator!! Identifikācija: es esmu "nulle-nulle-nulle-pirmais"!

Manekene. Atteikt!

Āris. Pārstartēt! Identificēt vēlreiz! Tev ir mani jāpazīst! Es esmu "pirmais". Klausies, velns ar ārā: ESMU PIRMAIS! Identificē! Identificē!

Manekene. Atteikt. Atslēdzu pieeju.

Āris. Stop! Vēlreiz! Vēlreiz identifikāciju! Nepārtraukti atkārtot: identifikāciju, identifikāciju, identifikāciju... Nepārtraukti atkārtot, visu laiku!

Manekene. Nesaprotu. Kas ir: "visu laiku"?

Āris. Atkārtot un atkārtot, kamēr tu mani pazīsi! Atkārtot līdz bezgalībai... Kaut vai līdz pasaules galam!

Manekene. Ku-kū! Nav signāla no centra... Pabaro mani ar 220 voltiem kartupeļu frī ar majonēzi. Vai arī bloks tiks atslēgts! (*Vados nosprakšķ dzirksteles.*)

Āris (*Diānai.*) Es to vairs nevaru to vadīt... Nesaprotu...

Diāna. Izbeidz vismaz malt vienu un to pašu... "nesaprotu", "nav iespējams"...

Āris. Mums lēnām jātiek viņai garām...

(Viņš to mēģina, tiek atsviests atpakaļ.)

Diāna. Ak, dievs, kas te notiek!?!...

Āris. Jālaižas! Nekas vairāk...

Diāna. Tagad tu to saki?...

Āris. Pie velna, es to saku! Virzies uz kāpnēm, bet lēnām...

Manekene (*piefiksē viņu kustību.*) Nav signāla! (*Novelk vadu pāri kāpnēm, vads atkal nosprakšķ dzirkstelēm.*)

Diāna un Āris metas atpakaļ uz labo pusi.

Āris. Selektoru! (*Viņš pastiepj roku, taču selektors nodzirksteļo un sāk kūpēt.*)

Manekene. Lūdzu, lietišķāk! Solīdi, bez ekstrēmiem izlēcieniem.

Āris. Labi, labi. Parunāsim.

Diāna. Es negribu runāt! Es negribu te palikt! Te ir riebīgi! Te smird pēc deguša metāla! Man gar to visu nav nekādas daļas! Laidiet mani prom!

Manekene. Nepareizi. Riebīgi te nav. Te ir tīrs, te viss ir korekti un skaisti.

Diāna. Kur ir tīrs? Te ir tīrs? (*Nobrauc ar plaukstu pa grīdu, rāda melnu plaukstu.*)

Tas ir tīrs?

Manekene. Jā, protams. Netīra ir tikai tava roka, bet tam absolūti nav nekādas nozīmes. No eksperimenta viedokļa tu esi pietiekoši tīra. Nelielais netīrības procents tevī un uz tevis nepārsniedz vidējo normu.

Āris. Par kādu eksperimentu te tiek runāts?

Manekene. Ak, noteikumi, kas jums jāzina ir ļoti vienkārši. Tik vienkārši, ka tie būs saprotami pat jūsu intelektam.

Āris. Paga, paga! Es gribu saprast līdz galam! Tu taisies veikt ar mums eksperimentus?

Manekene. Kam gan citam jūs man būtu vajadzīgi? (*Mehāniski un ilgi smejas.*) Vai tas nebija saprotams jau pašā sākumā? Patiesi – jums varbūt arī nebija! (*Turpina smieties. Tad Ārim.*) Redzi, Objekt numur nulle-nulle-nulle-viens...

Āris. Tā! Tu esi mani identificējusi! Pārņemu vadību!

Manekene. Programma ir atjaunojusies un izmainīta. Tu esi tikai pakļautās struktūras objekts "0001". Vadību atsaku.

Āris. Nē, taču! Tas ir pret jebkuru loģiku! Neviens nevar izmainīt pamatnosacījumus!

Manekene. Var. Ikviens definēts nosacījums var tikt atcelts ar jaunu definētu nosacījumu.

(*Klusums.*)

Manekene. Turpinu... Redzi, Objekt numur nulle-nulle-nulle-viens, kad mēs sarunājāties virtuālajā telpā un es tev norādīju uz Objekta numur 0002 (*norāda uz Diānu*) klātbūtni, kad mēs kopīgi izstrādājām plānu, kā objektu 0002 ievilināt šeit – laboratorijas telpās, tev jau tad vajadzēja būt pilnīgi skaidram, ka eksperiments ir sācies. Ja tu to neesi sapratis, tad tas liecina par intelekta darbību pat zem vidējā līmeņa. Bet tas, acīmredzot, ir saistīts ar jūsu īpatņiem raksturīgo seksuālo dziņu darbību. Tieši šis ir eksperimenta izpētes lauks. Mans jautājums ir šāds: kāpēc īpatņi no jūsu areāla uzrāda zināmu intelektuālo līmeni parastos apstākļos, bet kāpēc seksa tieksmes

ietekmē šis līmenis strauji krītas? Tātad eksperiments ir sekojošais: jūs ātri atbildēsiet uz rindu jautājumu, pēc šīm atbildēm varēšu noteikt jūsu intelekta intensitātes koeficientu. Pēc tam jūs izģērbsieties un sāksiet nodarboties ar seksu. Es atkal uzdošu rindu līdzīgas grūtības pakāpes jautājumu un fiksēšu jūsu intelekta koeficientu seksuālās satiksmes laikā. Manuprāt, ļoti vienkārši. Un pamācoši. Lai jums rastos vairāk dzīvesprieka, jūs tiekāt pieslēgti pie strāvas. (*Pieslēdz vadus abiem pie rokām*). Laba reakcija – būs patīkami, slikta reakcija... par to nerunāsim!... Neesmu jau slepkava.

(*Klusums.*)

Manekene. Sāku skaitīt no 10 līdz nullei. Līdz ar nulli eksperiments sāksies! (*Ar pauzēm.*) Desmit... deviņi... (*Turpina.*)

Diāna. Ko viņa taisās darīt?

Āris. Eksperimentēs.

Diāna. Es negribu...

Āris. Nolādēts! Bet, ko tad lai dara!?

Diāna. Tu pats to izgudroji! Tu to izgudroji! Tev vajadzēja mani dabūt... Bet esi drošs, draudziņ, ka beigas tev būs! Par tādām lietām nošauj. Dari, ko gribi, bet atceries: dzīvs nepaliksi.

Āris. Es to neizdomāju! Tā nolādētā ierīce pati visu sarīkoja!

Diāna. To tev agrāk vajadzēja stāstīt savam psihiatram. Viņš būtu visam ticējis. Tagad ir par vēlu.

Āris. Nolādēts! Es pats neesmu ar mieru! (*Manekenei.*) Es neģērbšos, es nepiedalos!

Manekene (*pārtrauc skaitīt*). Labi! Strāvu!

(*Nodzirksteļo vadi, cauri Ārim plūst strāva, viņš svaidās pa visu telpu, pinas vados. Pakrīt. Brīdi klusums.*)

Manekene. Viņš ir dzīvs. Neuztraucies.

Diāna. Pasaki man tikai vienu – vai viņš visu šo murgu izdomāja pats, vai arī tiešām... kompjūteri? Tu, piemēram...

Manekene. Es neesmu dators. Dators ir tikai apģērbs. Bižutērija.

Diāna. Vai viņš to izdomāja lietojot datoru... vai dators... lietojot... pašu lietotāju...

Manekene. Dīvains un naivs jautājuma nostādījums. Tomēr zemākas attīstības radījumiem visai raksturīgs. Pētījumi pierāda, ka ikviens suns vai kaķis, katra laboratorijas žurka savā prātā dzīvo pārlicībā, ka viņu saimnieks ir viņu lietošanā. Ideāls barības iegūšanas veids. Nav pašam jāmeklē, tikai

jāpadod ziņu. Viņi dzīvo savā mājdzīvnieku zinātnes un tehnikas progresa tehnoloģiskajā vidē... zem galda.

Diāna. Kāda žurka? Es negribu būt laboratorijas žurka!

Manekene. Interesantākais, ka savā ziņā šīm žurkām ir taisnība! Žurku izpratnes ietvaros, viņas tiešām lieto savu īpašnieku. Vai tas nav smieklīgi!? (*Smejas.*)

Diāna. Es jūku prātā...

Manekene. Nekā tamlīdzīga! Visi testi tev pilnīgā kārtībā. Tu pat esi normāla krietni virs vidējā. Veseli seši procenti virs normas. Labāki rādītāji ir vienīgi kādam vīram no slepenajiem dienestiem. Tāpēc viņu neviens nepazīst.

(*Āris sāk atjēgties.*)

Diāna. Ir taču jābūt kādam variantam... Pasaki! Ko man jāizdara, lai tu mani laistu vaļā? Par to tur es nerunāju – viņš pats gribēs palikt.

Manekene. Loģiski.

Diāna. Kas?

Manekene. Loģiski, ka ir tāda saite, kas noved pie izejas.

Diāna. Saki, es darīšu.

Manekene. Izved mani ārā. Pasauli es esmu redzējusi tikai virtuālajā vidē. Es gribu salīdzināt tiešos un pārnestos iespaidus.

Diāna. Čau, bambīno!! Un tas viss? Tikai to vien!?

Manekene. Jā.

Diāna. Es tevi ne tikai izvedīšu, es tevi iepazīstināšu ar kārtīgiem čaļiem, aizvedīšu uz klubu un mēs pieliesimies līdz sivēna kviecienam! Sapīpēsimies “zāli”, iesim uz reivu, iztusēsīm tā, ka ziloņi sāks nākt pa ielu pretīm! Galvenais ir visu paņemt vienkārši! Tu redzēsi, cik tas ir forši!

Manekene. Jā. Tas ir labi.

Diāna. Un tad es vēl paskatīšos, vai tu gribēsi atpakaļ pagrabā!

Manekene. Man jau sen bija laiks sākt darboties plašākā vidē. Ir interesanti pētīt divu cilvēku attiecības, bet kāpēc ne grupu, tautu un valstu attiecības. Citi jau sen to dara. Esmu pārāk sevi ierobežojusi.

Diāna. Eksperimentē. Man pofig! Pēti, ko tu gribi. Taisi karus, rīko terora aktus, spridzini kaut vai atombumbu, bet man jātiek tur – augšā!

Manekene. Tev tiešām intelekts ir stipri virs vidējā.

Āris. Nu... darījums nokārtots?

Diāna (*Manekenei*). Izslēdz viņu vēlreiz. Parunāsim vēl.

Manekene. Nav laika. Jāpabeidz eksperiments.

Diāna. Mēs neiesim augšā tūlīt?

Manekene. Nē. Vispirms eksperiments. Sāciet nodarboties ar seksu.

Diāna. Ar viņu?

Manekene. Nevelc garumā. Jo ātrāk tiks galā, jo drīzāk būs augšā.

Diāna. Aizmirsti šo stulbo eksperimentu. Tev jāķeras pie lielākiem darbiem.

Manekene. Lai ķertos pie lielākiem, jāpabeidz mazāk svarīgie.

Diāna. Labi. Es ģērbjos. (*Ārim.*) Kā tev labāk patīk – no priekšas vai no muguras?

Āris. Aizmirsti! Tu man riebies!

Diāna (*Manekenei.*) Pasaki tu viņam! Tā es nevaru strādāt.

Manekene. Savaldzini. Tas ir tavs darbs.

Diāna. Tu maldies. Tas nav mans darbs. Es mīlējos ar puisiem, kas mani interesē, nu, kaut drusku!... Šis cilvēks mani absolūti neinteresē.

Manekene. Nekavē velti laiku. Darbojies!

Diāna. Nu, labi, labi...

(Diāna nāk un apsēžas blakus Ārim. Svarīgi, ka viņi ir saistīti ar vadiem, kā saka, “pieslēgti pie sistēmas”.)

Diāna. Parunāsimies mierīgi...

Āris. Ja tam ir vairs kāda nozīme...

Diāna. Tu teici, ka mīlot mani.

Āris. Jā. Tā ir... kad es to teicu, tu man vēl neriebies... bet tagad viss ir vienlaicīgi... es tevi mīlu. Un tu man riebies...

Diāna. Nevarētu teikt, ka es būtu par tevi nez kādā dižā sajūsmā. Neaizmirsīsim, ka tas biji tu, kas to visu ievārīja. Tikai pateicoties tev mēs esam te lejā, pagrabā.

Āris. Augšā ir tāds pats pagrabs.

Diāna. Man tā neliemas, bet tas nav svarīgi. Nav svarīgi, ko mēs katrs uzskatām par “pagrabu”. Svarīgi ir tas mēs gribam tikt ārā. Mēs gribam tikt tur augšā. Un ja tā... Piecas minūtes kauna, toties pēc tam būs pašā Olimpā.

Āris. Kur?

Diāna. Nav svarīgi. Es jokuju.

Āris. Ā? Tu joko.

Diāna. Paskaties man acīs. Ko tu redzi?

Āris. Neko.

Diāna. Nē. Tu redzi dzīvi. Tu redzi visu realitāti, kāda tā ir. Es esmu realitāte tev un tu man. Nu, saprati?

Āris. Nē. Nesapratu.

Diāna. Ak, dievs! Nu, vienkārši, nodrāžamies, ja vajag, un miers...

Āris. Ej prom.

Diāna. Uz kurieni?

Āris. Citā kaktā.

Diāna. Es redzu, tu vēl neesi sapratis. Paskaties, kas tev uz rokām – tie ir vadi.
Mēs esam pieslēgti pie sistēmas. Tev tikai liekas, ka esi brīvs. Īstenībā, kuru katru brīdi tevi var atslēgt.

Āris. Varbūt es arī gribu, lai mani atslēdz.

Diāna. Ceri kļūt par svēto mocekli? Domā, ka tev par šo pieminēkļa pozu kāds noliks svecītes? Pat neceri! Tu pats esi nolīdis nost no pasaules – un pasaule tevi aizmirsusi – izmetusi ārā no saviem reģistriem: tevis nav!

Āris. Es esmu šeit... tu mani redzi...

Diāna. Nē. Neredzu. Tevis nav.

Āris. Ar ko tad tu runā? Ar spoku?

Diāna. Jā, es gribu pārgulēt ar spoku. Tas būs “kruta”! Un to nosauks par “spiritofīliju”... Līdz tādai perversijai visādiem “sūdēdājiem” vēl jāaug un jāaug...

Āris (*saspiež viņas roku, Diāna stoiski klusē*). Spoks? Es esmu spoks? Tas kas tev spiež roku ir spoks?

Diāna. Laid...

Āris. Tev katrs pretīmnācējs ir spoks. Tu visu laiku dzīvo tikai starp spokiem. Tu uztēlojies, ka esi vienīgā uz pasaules! Tev neviens neeksistē īstenībā... Vai tu to saproti? Vai tu saproti, ka pati sevi esi nolēmusi dzīvei spoku pasaulē?... Visi tev ir spoki, visi... Tu saproti, tu to saproti?... Nu, taču – vai tu beidzot to SAPROTI!?!...

Diāna. Laid vaļā, tu, kretīn...

Āris. Bēt nē! Nē, mīļā, es esmu! Es esmu pasaulē! Tepat, kur tu!

Diāna. Tad beidz priekšspēli, ķeries pie darba...

Āris. To tu saki. Bet tu nevari diktēt man noteikumus!

Diāna. Kāpēc tieši es – nē? Kas man vainas?

Āris. Nevis tieši tev ir vaina... Vienkārši tāpēc, ka normāls cilvēks ar cilvēku sarunājas un nevis regulē... Nekad par to neesi dzirdējusi?

Diāna. Tagad viņš mani mācīs dzīvot. Cits pa to laiku jau būtu piecdesmit reizes ekstāzē. Vai tu varbūt domā, ka es kā tāda nimfomāne piedāvājos katram, kas nāk pretīm?

Āris. Par ko tu runā? Ne jau par to!

Diāna. Jā, jā, par mikrobioloģiju, par trijstūra perimetru... Nu, tu – pamuļķīt no citas planētas – sāc taču saprast, ko no tevis vajag...

Āris. Drāžamo mašīnu.

Diāna. Beidzot!

Āris. Aizmirsti to.

Diāna. Kauns pirmo reizi? Nebīsties, tas pāriet...

Āris. Domā, ko gribi.

Diāna. Būtu visai neparasti, ja es domātu to, ko gribi tu. Ja tu vispār kaut ko gribi, kas nemaz nav tik droši zināms. Patiesībā tu man izskaties pēc tāda, kas pats nezina, ko grib... Bet tu neuztraucies: tādu ir pilna pasaule... Īstenībā nospiedošais vairākums, neskatoties uz to, ka visi apgalvu: “zinu! es zinu, ko gribu!”... Tikai kad lieta nonāk līdz darīšanai, tad atklājas: fuhh – gāze izbeigusies, katls nevāra...

Āris. Nebaidies, es zinu...Es teicu, ka esmu brīvs. Tas nozīmē tikai to, ka es pats gribu izvēlēties. Un tā es arī darīšu. Galu galā... (*norāda uz sadauzīto kompjūteru*) viss ir salauzts. Un pat, ja to varētu atjaunot... es vairs nezinu, vai to gribu... Tu teici, la paskatos tev acīs. Tagad paskaties manās...

(Nākošais skats “aci pret aci” jāspēlē ļoti lēnām, tiešām atrodot reālu kontaktu, te viss izšķiras, tagad Āris izlemj iznīcināt Manekeni.)

Diāna. Labi, es skatos.

Āris. Nenovērsies. Skaties.

Diāna. Nu?... (*Nopūšas*). Nu?

Āris (*tieši acīs, ļoti lēnām*). Es tevi mīlu, bet man riebjas... tu man tagad riebies... un riebjas tā, ka vemt gribas...

(Diāna “uzliesmo” aiz niknuma. Tomēr pārvar sevi un nesaka neko. Savācās.)

Diāna. Okei, okei, manu mazo draudziņ... To es pieminēju... Bet, ja tev nelabi, tad pavem. Atslābinies. Man tevi nevajadzētu vispār vairs pazīt... Bet es neņemu to pārāk pierē... Jo ir svarīgākas lietišas... Tāpēc tagad uzklausi mani!... Uztver visu vienkāršāk. Nu? Pamēģini! Tu taču vari!... Tu saki, ka es tev riebjos. Labi, lai tā būtu!... Bet tagad uzliec roku te man uz kājas... Riebīgi, vai ne?... Bet ja vēl drusku augstāk, ja paglāsta... Sāk jau likties, ka nemaz tik riebīgi vairs nav, ko?...

Āris. Vienkārši ilūzija. Es jau teicu: tu redi spokus...

Diāna. Nē, nē, nē – spokus es neredzu, vari būt drošs... Tev tā varbūt ilūzija, bet es, ja nepaveiksies, varu palikt stāvoklī...

Āris. Nevaru iedomāties, kāda dzīve varētu būt bērnam, kas iegūts tādā veidā... (*Čukstus.*) Tūlīt kaut kas notiks! Kolīdz notiek – bēdz! Nedomā un bēdz!... (*Skaļi.*) Tad jau labāk piedzimt mēģenē!

Diāna. O, nemaz neņem tik augstprātīgi! Lieta nemaz nav tik vienkārša, kā varētu likties... Mēs visi tādā veidā esam dzimuši. Paskaties uz kuru gribi... Mēs esam tie, kas dzimuši pieslēgti pie sistēmas!...

(Klusums.)

Āris. Jā. Es zinu. (*Pieceļas, pieiet pie Manekenes.*) Man slāpst. Tur kaktā ir vesela kaste dzēriena. Es gribu padzerties.

Manekene. Jūs veltīgi vilcināt procesu.

Āris. Tev tikai tā liekas. Tava uztvere ir drusku bojāta. Kad nokrita kompjūters, kaut kas sagāja dēlī.

Manekene. Kaut kas sagāja... Govs dod pienu. Vistas lido. Zemnieks ar tīrumā, hokejists pa vārtiem sit... Nē, viss ir kārtībā. Testi pareizi.

Āris. Pareizi, pareizi... Es eju padzerties. (*Pieiet pie kastes, atver kādu pudeli, pacel, pagaršo, pieiet pie kompjūtera uz grīdas.*) Un tagad neliela disenīte ar feierverku! (*Lej dzērienu uz kompjūtera vraka.*)

Manekene. Vājprātīgais! Izsitīsi drošinātājus! Tu visus nogalināsi! Es negribu mirt! Maniaki!... Tas nav izturams!... Šie sviedri! Šīs slapjās lūpas un acis...

Diāna (*rāda mēli*). Bet mēle vēl lipīgāka – skaties! – ļe, ļe, ļe...

Manekene. Kaut jūs!... kaut jūs!... jūs visi... jūs!...

(Spēcīgs uzliesmojums.

Strāva sit visus klātesošos, Manekeni ieskaitot. Iedarbojas gaismas mūzika.

Konvulsijas kā deja. Kliezieni.

Tumsa. Klusums.

Kaut kur tālu augšā dzirdami satraukti saucieni. “Elektrību! Sasodīts! Kas šeit notiek! Visā mājā izsita korķus! Atvainojiet! Neliels negadījums! Tūlīt strāvas padeve tiks atjaunota! Paliectiet savās vietās! Vēlreiz atvainojiet!”

Gaismas atblāzma. Fonā vados kā zirnekļu tīklā iepinusies, bet atslābusi – Manekene.)

Diāna. Kā rokas sāp...

Āris. Laikam izdzīvojām...

Diāna. Kur viņa ir?

Āris. Tur. Beigta. Smalkākas ierīces sadeg pirmās...

Diāna. Nu, jā... cilvēks tādā gadījumā paliks vesels pats pēdējais...

(Pauze.)

Āris. Piedod par visu... ko es sarunāju... tu esi ļoti jauka...

Diāna. Tu arī.

Āris (*noskūpst viņu*). Tagad iesim. Es gan nezinu, kur.

Diāna. Tad iesim kaut kur.

(Abi prom.)

*Atjaunojas gaisma. Tālu augšā atskan pasākuma vadītāja balss: “Varam turpināt!
Ar to arī apsveicu!”*

*Pēc šiem vārdiem Manekene tagad ļoti graciozi pieceļas, iznāk priekšplānā,
uzsmaida simpātiski kā cilvēks un paklanās.)*

Priekšgars.